Dosarul nr. 3-3658/23

HOTĂRÂRE
În numele Legii

17 decembrie 20***** mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediu Centru)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Guzun Corneliu
Grefier Fedișin Adelina

examinând în ședință de judecată publică cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Varzari Ion și Russu Gheorghii către Inspectoratul de Stat al Muncii, privind anularea actului administrativ,

Constată :

Argumentele participanților la proces:

La data de 14 decembrie 2023, reclamanții Varzari Ion și Russu Gheorghii s-au adresat cu acțiune către Inspectoratul de Stat al Muncii privind anularea actului administrativ.

În acțiunea înaintată, reclamanții Varzari Ion și Russu Gheorghii au menționat că, la data de 15 noiembrie 2023 SRL „Cariera *****” a recepţionat de la Inspectoratul de Stat al Muncii Procesul-verbal nr.*****din ***** privind cercetarea accidentului de muncă, cu materialele anexate, întocmit de către inspectorul de muncă Vovc Alexandru, în privinţa accidentului de muncă gravitatea: mortal, suferit de către *****, care a avut loc pe data de 13.09.2023, în jurul orelor 14.00, pe teritoriul SRL „Cariera-*****”.

Indică reclamanții că, ***** activa în calitate de şofer pe autocamionul de — model ***** la SRL „Cariera-*****”, în baza acordului adițional nr. 1 la contractual individual de muncă nr.***** şi contractului individual de muncă prin cumul nr. *****din 24.08.2018.

Explică faptul că, accidentul de muncă suferit de şoferul ***** a avut loc în timpul reparării autocamionului *****, care era parcat în apropierea intrării în carieră (schema şi foto nr.1,2,3,8,10,11 de la locul producerii accidentului).

Relatează reclamanții despre faptul că, la examinarea medico-legală a cadavrului ***** s-au depistat următoarele leziuni corporale: Traumă bontă a cutiei toracice manifestată cu fracturi multiple de coaste -pe dreapta I-VIII pe linia axilar-medie cu lezarea pleurei în regiunea coastelor III-VI şi fractura coastelor III-VII de la linia axilar-posterioară spre scapulară cu lezarea pleurei în regiunea coastelor III-IV-V cu lezarea ţesutului pulmonar, contuzia pulmonilor pe dreapta şi a inimii, complicate cu un hemotorace şi pneumotorace pe dreapta; plăgi contuze pe faţă pe dreapta, echimoze şi excoriaţii pe braţul şi antebraţul drept, iar potrivit Raportului de expertiză judiciară din 05.10.2023, în proba de sânge, prezentată pe numele cet. *****, s-a depistat alcool etilic în cantitate de 2,09 g/l.

Reclamanții relatează că, potrivit actului administrativ contestat, persoanele care au încălcat prevederile actelor legislative şi altor acte normative din domeniul muncii sunt Russu Gheorghii, ***** și Varzari Ion.

Cu referire la reclamantul Russu Gheorghii, inginer şef al SRL „Cariera-*****”, s-a indicat că, acesta ar fi admis la lucrările de reparaţie de sine stătător a autocamionului, personal fără instruirea în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, pentru lucrările de reparaţie, care a încălcat pct. 64, 66, 69 alin.5) din Regulament privind modul de organizare a activităţilor de protecţie a lucrătorilor la locul de muncă şi prevenire a riscurilor profesionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.95 din 05.02.2009.

Conform pct.64. Instruirea muncitorilor la locul de muncă se efectuează de către conducătorul locului de muncă pe baza informaţiilor şi instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă, după instruirea introductiv-generală. Scopul instruirii la de muncă este prezentarea riscurilor profesionale, precum şi măsurile de protecție şi prevenire la nivelul fiecărui loc de muncă şi/sau post de lucru.

Mai face trimitere la pct.66, conform căruia, muncitorul va fi admis la lucrul de sine stătător numai după verificarea cunoștințelor lui de către conducătorul locului de muncă şi consemnarea acestui fapt în Fişa personală de instruire în domeniul securității şi sănătăţii în muncă, pct.69 alin.5) Instruirea periodică se efectuează în următoarele cazuri: la executarea unor lucrări ocazionale sau speciale, care nu fac parte din procesul de muncă obişnuit al muncitorului.

Cu privire la defunctul *****, şofer ***** al SRL „Cariera-*****”, s-a indicat că a încălcat pct. 2 lit.k) din Instrucţiunea nr. 1 Instructajul introductiv de protecţia muncii. Extras: pct.2 Regulamentul de comportare a lucrătorilor pe teritoriul

întreprinderilor, în încăperile de producere şi cele auxiliare. Aflîndu-se pe teritoriul întreprinderii, în încăperile de producere şi cele auxiliare este strict necesar de a respecta următoarele cerinţe: lit.k) a nu fi prezent la locul său de muncă în stare de ebrietate alcoolică, narcotică sau toxică.

În partea ce ține de reclamantul Varzari Ion, director general adjunct al SRL „Cariera-*****”, s-a indicat că, acesta nu a asigurat efectuarea evaluării factorilor de risc pentru lucrările de reparaţie a autocamioanelor şi/sau pentru funcţia de lăcătuş-auto şi nu a stabilit măsurile de protecţie şi prevenire necesare pentru aceste lucrări, cu aducerea la cunoştinţă a riscurilor lucrătorilor săi, care a încălcat art.13 lit.(a) din Legea Securităţii şi Sănătăţii în Muncă nr,186-XVI din 10.07.2008 Extras: art.13.Alte obligaţii ale Angajatorului. Angajatorul are şi alte obligaţii: lit. (a) să fie în posesia unei evaluări a riscurilor profesionale, inclusiv a celor referitoare la grupurile sensibile la riscuri specifice.

Reclamanţii consideră că controlul cazului accidentului de muncă produs la 13.09.2023 a fost efectuat de către organul administrativ superficial, fără cercetarea şi aprecierea completă şi obiectivă a tuturor circumstanţelor, faptelor şi documentelor existente, fără luarea obiectivă şi corectă în consideraţie a documentelor, regulamentelor şi instrucţiunilor în domeniu securităţii în muncă existente la întreprinderea, fără aprecierea lor corectă şi cu ignorarea existenţei instrucţiunilor şi a proceselor de instruire, evidenţierea şi aprecierea riscurilor în domeniul securităţii muncii existente la întreprinderea, precum şi faptelor şi circumstanţelor reale ale producerii accidentului la întreprinderea, ce s-a soldat cu emiterea incorectă şi cu încălcarea prevederilor legale a Procesului-verbal privind cercetarea accidentului de muncă (mortal) din 14.11..2023, care contravine faptelor, circumstanţelor şi documentelor real existente, în legătură cu ce fapt, consideră că urmează a fi anulat în partea persoanelor declarate vinovate de producerea accidentului de muncă: Varzari Ion şi Russu Georghii.

Reclamanții au explicat că, într-adevăr, ***** activa în calitate de şofer pe autocamionul de —model ***** la SRL „Cariera-*****”, în baza contractului individual de muncă prin cumul nr.*****din 24.08.2018.

Prin ordinul nr.7 din 13.03.2023 a SRL „Cariera-*****” a fost numit răspunzător inginerul-şef dl Russu Gheorghii de : efectuarea controlului în producţie privind respectarea cerinţelor securităţii de producere la obiectele cu risc sporit, organizarea supravegherii stării tehnice a obiectului industrial periculos, exploatarea fără pericol a instalaţiei tehnice.

Conform statelor de personal pentru anul 2023, la întreprinderea SRL „Cariera- *****”, funcţia de mecanic nu este stipulată, or, autocamionul de — model ***** pe care îl conducea *****, circula doar pe teritoriul carierei, cu ciclu închis şi în caz de defecţiune, şoferul era obligat să anunţe inginerul-şef dl Russu Gheorghii, care îi punea în sarcina şoferului-reparaţia autocamionului, dacă reparaţia era pe măsura cunoştinţelor şoferului, cu înregistrarea în Registru de sarcini în muncă, pentru ce şoferul semna în acest sens.

Reclamanții indică faptul că, potrivit Registrului de sarcini în muncă din 13.09.2023, în ziua accidentului în muncă, şoferul ***** a semnat pentru sarcina

acordată, dar nu şi pentru reparaţia autocamionului de model *****, or asemenea sarcină nu i s-a acordat şi inginerului-şef dl Russu Gheorghii nu i s-a comunicat despre defecţiunea autocamionului.

Astfel, reclamanții consideră neîntemeiate acuzaţiile pârâtului cu privire la încălcarea de către Russu Gheorghii- inginer şef al SRL „Cariera-*****” a pct 64, 66, 69 alin. 5) din Regulamentul privind modul de organizare a activităţilor de protecţie a lucrătorilor la locul de muncă şi prevenire a riscurilor profesionale şi încălcarea de către Varzari Ion, director general adjunct al SRL „Cariera-*****” a art.13 lit.(a) din Legea Securităţii şi Sănătăţii în Muncă nr. 186-XVI din 10.07.2008.

Mai mult ca atît, potrivit pct. 3.7.2 din Procesul-verbal nr.*****din ***** privind cercetarea accidentului de muncă „Instructajul la locul de muncă”, se indică că a avut loc instructajul la 13 septembrie 2023, în ziua accidentului de muncă.

Potrivit Fişei personale a accidentatului *****, ultimul, la data de 13.09.2023 a petrecut instructajul la muncă, pentru ce şi s-a semnat.

Menționează reclamanții că, potrivit pct.9.2 alin. b), d) şi e) din Contractul individual de muncă prin cumul nr.*****din 24.08.2018, salariatului îi revin următoarele obligaţii : de a respecta disciplina muncii, măsurile de securitate şi sănătate a muncii în unitate, de a respecta prevederile cuprinse în Regulamentul de ordine internă şi în prevederile legale.

În opinia reclamanților, este neîntemeiată concluzia pârâtului cu privire la faptul că instruirea în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă pentru lucrările de reparaţie a autocamioanelor sau pentru funcţia de lăcătuş-auto cu şoferul ***** nu s-a efectuat, or accidentatului i s-a adus la cunoştinţă sub semnătură:

- Instrucţiunea nr. 1 cu privire la instructajul general de securitate şi sănătate în muncă, inclusiv pct.2 lit.c) şi d) din Regulamentul de comportare a lucrătorilor pe teritoriul întreprinderilor , în încăperile de producere şi cele auxiliare, care prevede că aflîndu-se pe teritoriul întreprinderii, în încăperile de producere şi cele auxiliare este strict necesar de a respecta următoarele cerinţe: trecînd pe lîngă automobile, sau alt transport, a fi atent şi a nu traversa înaintea transportului care se mişcă, a nu trece şi a nu sta sub încărcături ridicate, care se află în suspensie sau mişcate de maşini încărcătoare, a nu fi prezent la locul de muncă în stare de ebrietate alcoolică, narcotică sau toxică.

- Pct.3 din Instrucţiunea nr. 1 cu privire la instructajul general de securitate şi sănătate în muncă care prevede că în secţiile de producere pot exista următorii factori de pericol nocivi care au influenţe asupra organismului uman: maşinile şi mecanismele mobile.

- Pct.1.5 din Instrucţiunea nr.2 pentru efectuarea lucrărilor în siguranţă a şoferilor care lucrează la carieră care prevede că şoferul înainte de plecare este obligat să verifice starea tehnică a automobilului, care garanteaza securitatea.

- Pct.1.6 din Instrucţiunea nr.2 pentru efectuarea lucrărilor în siguranţă a şoferilor care lucrează la carieră care prevede că Administraţia nu are dreptul să oblige şoferul iar şoferul nu are dreptul să se deplaseze cu automobilul, dacă starea tehnică a acestuia nu corespunde regulilor de securitate tehnică.

- Pct.1.8 din Instrucţiunea nr.2 pentru efectuarea lucrărilor în siguranţă a şoferilor care lucrează la carieră care prevede că Şoferului i se interzice să conducă automobilul în stare de ebrietate alcoolică.

Reclamanții mai fac trimitere la prevederile art. 1 din Legea securităţii şi sănătăţii în muncă nr. 186-XVI, indicând că, din în sensul prezentei legi, următoarele noţiuni principale semnifică: risc profesional (risc de accidentare sau de îmbolnăvire profesională) - combinaţie între probabilitatea şi gravitatea unei posibile leziuni sau afectări a sănătăţii într-o situaţie periculoasă.

Art. 11 din Legea securităţii şi sănătăţii în muncă nr .186-XVI din 10.07.2008 prevede că (1) Fără a aduce atingere obligaţiilor prevăzute la art. 9 şi 10, angajatorul desemnează unul sau mai mulţi lucrători care să se ocupe de activităţile de protecţie şi prevenire a riscurilor profesionale în unitate. (2) Lucrătorii desemnaţi nu trebuie să fie dezavantajaţi ca urmare a desfăşurării activităţilor de protecţie şi prevenire a riscurilor profesionale.

Art. 19 alin. (1) şi (2) lit.d) şi g) din Legea securităţii şi sănătăţii în muncă nr.186- XVI din 10.07.2008 prevede că fiecare lucrător îşi va desfăşura activitatea în conformitate cu pregătirea profesională şi instruirea sa, precum şi cu instrucţiunile de securitate şi sănătate în muncă primite din partea angajatorului, astfel încît să nu expună la pericol de accidentare sau de îmbolnăvire profesională nici propria persoană şi nici alte persoane care ar putea fi afectate de acţiunile sau de omisiunile lui în timpul lucrului. (2) Pentru realizarea dispoziţiilor alin. (1), lucrătorii sînt obligaţi: d) să comunice imediat angajatorului şi/sau lucrătorilor desemnaţi orice situaţie de muncă pe care au motive întemeiate să o considere un pericol grav pentru securitate şi sănătate, precum şi orice defecţiuni ale sistemelor de protecţie; g) să însuşească şi să respecte instrucţiunile de securitate şi sănătate în muncă.

Potrivit art.23 din aceeaşi lege, prevede că doar persoanele cu funcţii de răspundere şi lucrătorii vinovaţi de încălcarea prezentei legi şi a altor acte normative de securitate şi sănătate în muncă poartă răspundere materială, disciplinară, administrativă şi penală conform legii.

Mai indică reclamanții că, potrivit Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă aprobat prin Hotărâre Guvernului nr. 1361 din 22.12.2005, art. 3, prin accident de muncă se înţelege un eveniment care a produs

vătămarea violentă a organismului salariatului (leziune, stres psihologic, electrocutare, arsură, degerare, asfixiere, intoxicaţie acută, leziuni corporale provocate de insecte şi animale, de calamităţi naturale etc.), ca urmare a acţiunii unui factor de risc (însuşire, stare, proces, fenomen, comportament) propriu unui element al sistemului de muncă (executant, sarcini de muncă, mijloace de producţie, mediu de muncă) şi care a condus la pierderea temporară sau permanentă a capacităţii de muncă ori la decesul salariatului.

Cu privire la învinuirea adusă reclamantului Varzari Ion-director general adjunct al SRL „Cariera-*****”, precum că nu a asigurat efectuarea evaluării factorilor de risc pentru lucrările de reparaţie a autocamioanelor şi/sau pentru funcţia de lăcătuş-auto şi nu a stabilit măsurile de protecţie şi prevenire necesare pentru aceste lucrări, cu aducerea la cunoştinţă a riscurilor lucrătorilor săi, care a încălcat art.13 lit.(a) din Legea Securităţii şi Sănătăţii în Muncă nr.l86-XVI din 10.07.2008 reclamantul explică următoarele.

Potrivit art. 1 din Legea securităţii şi sănătăţii în muncă nr. 186-XVI în sensul prezentei legi, următoarele noţiuni principale semnifică: angajator - orice persoană fizică sau juridică care este titularul unui raport de muncă cu lucrătorul şi care poartă răspundere pentru unitatea respectivă; lucrător - orice persoană încadrată în muncă, în condiţiile legii, de către un angajator, inclusiv stagiarii şi ucenicii.

Conform art. 13 lit.a) din Legea securităţii şi sănătăţii în muncă nr. 186-XVI angajatorul are şi alte obligaţii: a) să fie în posesia unei evaluări a riscurilor profesionale, inclusiv a celor referitoare la grupurile sensibile la riscuri specifice.

Reclamantul Varzari Ion indică faptul că, nu deţinea calitatea de angajator în cadrul SRL „Cariera-*****” la data săvîrşirii accidentului în muncă specificat, or, prin ordinul nr.15 din 07.08.2020 a fost angajat în calitate de director general adjunct.

Mai mult ca atât, accidentatul a încheiat Contract individual de muncă prin cumul nr.*****din 24.08.2018 cu persoana juridică SRL „Cariera-*****” în persoana administratorului Danilov Nicu.

Conform art. 53 alin.(l) din Constituţie, persoana vătămată intr-un drept al său de o autoritate publică, printr- un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptăţită să obţină recunoaşterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei.

Potrivit art. 3 Cod Administrativ, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinîndu-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

Conform art. 10 alin. (1) Cod Administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea

publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 17 Cod Administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 206 alin. (1) lit. a) Cod Administrativ, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare).

Reclamantul menționează că, procesul-verbal nr.*****din ***** privind cercetarea accidentului de muncă, în sensul art. 10 şi 11 Cod administrativ reprezintă un act administrativ individual defavorabil reclamanţilor or, prin acesta, în partea ce vizează încălcările reclamanţilor Russu Gheorghii şi Varzari Ion urmează a fi anulat, or accidentatul nu era în drept pe parcursul zile de muncă din 13.09.2023 să se prezinte la locul de muncă în stare de ebrietate avansată, nu era în drept fără acordul inginerului-şef, de sine stătător să repare autocamionul în circumstanţele descrise în actul administrativ contestat.

Reclamanții solicită anularea procesului-verbal nr.*****din ***** privind cercetarea accidentului de muncă, gravitatea : mortal, întocmit de Inspectoratul de Stat al Muncii şi semnat de inspectorul de muncă Vovc Alexandru, în partea ce vizează încălcările reclamanţilor Russu Gheorghii şi Varzari Ion.

În cadrul ședinței de judecată, reclamanţii Russu Gheorghii şi Varzari Ion, nu s-au prezentat, fiindu-le apărate interesele de reprezentant, avocatul Crețu Doina, care a susținut cererea de chemare în judecată în totalitate și a solicitat admiterea pretențiilor după cum au fost formulate.

Reprezentantul pârâtului Inspectoratul de Stat al Muncii, în cadrul examinării cauzei, acţiunea înaintată de reclamanți nu a recunoscut-o, solicitând respingerea acesteia.

În motivarea poziţiei sale, s-a indicat faptul că, prin procesul-verbal nr.*****din 14.11.2023, privind cercetarea accidentului de muncă gravitatea mortal s-a constatat:

- Accidentul de muncă mortal suferit de către ***** a avut loc pe data de 13.09.2023, în jurul orelor 14.00, ***** activa în calitate de șofer pe autocamionul de model *****, conform contractului individual de muncă prin cumul nr. *****din 28.08.2018.

- Accidentul de muncă suferit de șoferul *****, s-a produs în timpul reparării autocamionului *****, care era parcat în apropierea intrării în carieră.

- Clasificarea circumstanțelor care au condus la producerea accidentului: cădere, prăbușire de materiale și obiecte.

- Cauzele producerii accidentului dependente de:

Executant: prezența la lucru în condiții psiho-fiziologice necorespunzătoare (sub influența băuturilor alcoolice).

Mijloace de producție: lipsesc.

Sarcina de muncă: lacune în instruirea personalului privind securitatea și sănătatea în muncă.

- Au fost constate încălcări ale actelor legislative de către persoanele responsabile, după cum urmează:

„*Russu Gheorghii*, inginer șef al SRL „Cariera *****” care a admis la lucrările de reparație de sine stătător a autocamionului personal, fără instruirea în domeniul securității și sănătății în muncă, pentru lucrările de reparație, care a încălcat pct.64, 66, 69 alin.5) din Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.95 din 05.02.2009, extras: „ Instruirea la locul de muncă se efectuează de către conducătorul locului de muncă pe baza instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă, după instruirea introductiv-generală”.

Scopul instruirii la locul de muncă este prezentarea riscurilor profesionale, precum și măsurile de protecție și prevenire la nivelul fiecărui loc de muncă și/sau post de muncă.

Pct.66 „Muncitorul va fi admis la lucru de sine stătător numai după verificarea cunoștințelor lui de către conducătorul locului de muncă și consemnarea acestui fapt în Fișa personală de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă.

Pct.69 alin. 5): „Instruirea periodică se efectuează în următoarele cazuri: la executarea unor lucrări ocazionale sau speciale, care nu fac parte din procesul de muncă obișnuit al muncitorului.

Varzari Ion -directorul general adjunct al SRL „Cariera-*****” care nu a asigurat efectuarea evaluării factorilor de risc pentru lucrările de reparație a autocamioanelor și/sau pentru funcția de lăcătuș-auto și nu a stabilit măsurile de protecție și prevenire necesare pentru aceste lucrări, cu aducerea la cunoștință a riscurilor lucrătorilor săi, care a încălcat art. 13 lit.(a) din Legea Securității și Sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10.07.2008 Extras: art. 13. Alte obligații ale angajatorului. Angajatorul are și alte obligații: lit.(a) să fie în posesia unei evaluări a riscurilor profesionale, inclusiv a celor referitoare la grupurile sensibile la riscuri specifice.

*****- șofer ***** al SRL „Cariera *****” care a încălcat pct.2 din Instrucțiunea nr. 1 Instructajul introductiv de protecție a muncii.

Extras: pct.2 Regulamentul de comportare a lucrătorilor pe teritoriul întreprinderilor, în încăperile de producere și cele auxiliare. Aflîndu-se pe teritoriul

întreprinderii, în încăperile de producere și cele auxiliare este stric necesar de a respecta cerințele de securitate și sănătate la locul de muncă.”

Cu privire la alegațiile reclamanților expuse în contestație, menționează că, au un caracter declarativ, fiind contrare circumstanțelor faptice reale și lipsite de temeiuri de drept, care ar combate constatările notate în procesul-verbal nr. **********privind cercetarea accidentului de muncă gravitatea mortal.

Indică pârâtul că, în sensul pct.3 din Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22.12.2005 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, prin accident de muncă se înțelege un eveniment care a produs vătămarea violentă a organismului salariatului (leziune, stres psihologic, electrocutare, arsură, degerare, asfixiere, intoxicație acută, leziuni corporale provocate de insecte și animale, de calamități naturale etc.), ca urmare a acțiunii unui factor de risc (însușire, stare, proces, fenomen, comportament) propriu unui element al sistemului de muncă (executant, sarcini de muncă, mijloace de producție, mediu de muncă) și care a condus la pierderea temporară sau permanentă a capacității de muncă ori la decesul salariatului, survenit: a) în timpul îndeplinirii sarcinii de muncă sau obligațiilor de serviciu.

Pârâtul indică că, inspectorul din cadrul ISM Vovc Alexandru a stabilit cu celeritate circumstanțele și locul unde s-a produs accidentul de muncă cu gravitate mortal, și anume pe teritoriul angajatorului SRL „Cariera *****”, în apropierea intrării în carieră, în timpul orelor de muncă, aproximativ ora 14.00, fiind antrenat la lucrările de reparație a autocamionului de model *****.

Conform constatărilor părții pârâte, pe data de 13.09.2023, șoferul *****, pe la orele 07.30 s-a prezentat la serviciu, la cariera din satul *****, raionul *****. Apoi din spusele lui Russu Gheorghii-inginer șef, el a petrecut instruirea periodică cu accidentatul în domeniul SSM, cu consemnarea în Fișa Personală de instruire. După, a primit sarcina de muncă de la inginerul-șef, cu înscrierea în registrul de eliberare a sarcinii de muncă : „Transportarea masei miniere cu autocamionul de model *****”. Accidentatul s-a schimbat în hainele de lucru, vizual a verificat starea tehnică a autocamionului și s-a apucat de lucru. Se deplasa cu autocamionul în punctul de extragere a carierei, unde se încărca cu masa minieră cu ajutorul încărcătorului. În urma defectării camionului și repararea de către șofer s-a produs accidentul de muncă mortal.

Pornind de la constatările sus numite, care se regăsesc în pct. 6 a procesului-verbal nr. *****85, privind cercetarea accidentului de muncă gravitatea mortal, susține pârâtul despre caracterul eronat al argumentelor reclamanților care vizează pretinsa cercetare și aprecierea completă și obiectivă a tuturor circumstanțelor, faptelor și documentelor existente, fără aprecierea lor corectă și chiar cu ignorarea existenței instrucțiunilor și a proceselor de instruire.

Afirmația reclamanților prin care se invocă că nu s-a ținut cont de circumstanța probată precum că șoferul ***** a fost instructat pe deplin în cadrul companiei SRL „Cariera- *****”, în ceea ce privește respectarea regulilor securității muncii la efectuarea lucrărilor”, nu poate servi drept temei pentru a declara nul procesul-verbal nr. *****85, privind cercetarea accidentului de muncă gravitatea mortal, deoarece în actul administrativ contestat se constată și probează contrariu, și anume admiterea la lucrări de reparație a camionului a șoferului ***** fără a avea pregătirea profesională necesară.

Mai indică pârâtul că, inspectorul prin pct.7 și 7.1 din actul administrativ citat, a constatat că, cauzele producerii accidentului dependente de executant reprezintă prezența la lucru în condiții psiho-fiziologice necorespunzătoare (sub influența băuturilor alcoolice).

Susține că, contrar celor invocate de reclamanți cu referire la faptul că: “Nu au fost elucidate acțiunile cărei persoane din cadrul SRL „Cariera-*****” au legătură cauzală directă cu producerea evenimentului”, potrivit pct. 13 din Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22.12.2005 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă „Scopul cercetării accidentelor de muncă constă în clasificarea lor, determinarea circumstanțelor, cauzelor și încălcărilor actelor normative și altor reglementări ce au condus la accidentarea salariaților, stabilirea persoanelor care au încălcat prevederile actelor normative și a măsurilor corespunzătoare întru prevenirea unor asemenea evenimente”, obligația respectivă a fost respectată de către inspectorul Vovc Alexandru în momentul întocmirii actului administrativ contestat, prin stabilirea persoanelor care au încălcat prevederile actelor normative incidente și nemijlocit prevederile actelor normative vizate (f. d. adm.3).

Cu privire la invocata nevinovăție a directorului general adjunct Varzari Ion motivând faptul că nu este angajator, pârâtul indică că Varzari Ion, deține funcția de director general adjunct conform ordinului nr.15 din 07.08.2020, iar administratorul SRL „Cariera-*****” se afla în mun. ***** și toate solicitările și informațiile necesare pentru cercetarea accidentului de muncă dat, a solicitat să fie adresate Dlui Varzari Ion.

Mai indică pârâtul că, directorul general- adjunct Varzari Ion, deține certificat de calificare profesională despre absolvire a cursului de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă, corespunzător nivelului I de pregătire și a susținut examenul de verificare a competențelor profesionale.

Conform anexei nr.2 la Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale, conținutul minim al cursului de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă corespunzător nivelului întâi de pregătire se prevede: Acte normative de SSM. Răspunderea pentru încălcarea actelor normative de SSM.

Noțiuni generale despre factorii de risc profesionali. Acordarea primului ajutor în caz de accidentare în muncă

Relatează pârâtul despre prezentarea de către directorul general adjunct al SRL „Cariera-*****”, Varzari Ion a procurei pe numele lui, unde este împuternicit de către administratorul SRL „Cariera-*****” de a reprezenta interesele companiei în toate instituțiile ce țin de activitatea desfășurată, care în opinia pârâtului probează că Varzari Ion este reprezentantul administrației SRL „Cariera-*****” și trebuie să se conducă la exercitarea atribuțiilor sale de actele legislative și normative, care sunt în vigoare în Republica Moldova, referitor la SSM, inclusiv Legea securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10.07.2008.

Mai indică pârâtul că, domnul Varzari Ion a fost vizat ca persoană care a încălcat prevederile actelor legislative sau altor acte normative din domeniul muncii.

Evaluarea factorilor de risc, nu a fost efectuată, de către administrația SRL „Cariera *****”, nici pentru lucrările de reparație a autocamioanelor, nici pentru funcția de lăcătuș auto.

A fost prezentată fișa de evaluare pentru funcția de conducător autovehicule (șofer), care nu conține riscurile evaluate pentru lucrările de reparație a autocamioanelor, fapt despre care este menționat în pct.6 al Procesului verbal privind cercetarea accidentului de muncă.

Relatează pârâtul că, accidentatul a fost instruit în domeniul SSM pe baza Instrucțiunii nr.2 pentru efectuarea lucrărilor de siguranță a șoferilor care lucrează în carieră cu consemnarea în Fișa Personală, însă nu a fost efectuată instruirea în domeniul SSM pentru lucrările de reparație a autocamioanelor sau pentru funcția de lăcătuș-auto, fapt care este indicat în pct.6 al PVC a accidentului de muncă.

Lucrările de reparație a autocamioanelor în unitatea dată, conform explicațiilor scrise de către muncitorii carierei, erau efectuate de șoferii întreprinderii de sine stătător și în cazul când aveau nevoie de piese de schimb îl informau pe inginerul șef al SRL „Cariera *****”-Russu Gheorghe.

Astfel, Inspectoratul de Stat al Muncii susține legalitatea procesului-verbal nr.*****privind cercetarea accidentului de muncă gravitatea mortal care a fost întocmit în condiții legale.

În drept, pârâtul a făcut trimitere la pct. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22.12.2005 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă (în continuare Hotărâre de Guvern), prin accident de muncă se înțelege un eveniment care a produs vătămarea violentă a organismului salariatului (leziune, stres psihologic, electrocutare, arsură, degerare, asfixiere, intoxicație acută, leziuni corporale provocate de insecte fi animale, de calamități naturale etc.), ca urmare a acțiunii unui factor de risc (însușire, stare, proces, fenomen, comportament) propriu unui element al sistemului de muncă (executant,

sarcini de muncă, mijloace de producție, mediu de muncă) și care a condus la pierderea temporară sau permanentă a capacității de muncă ori la decesul salariatului, survenit a) în timpul îndeplinirii sarcinii de muncă sau obligațiilor de serviciu.

Mai indică că, în corespundere cu pct. 13 din Hotărâre de Guvern, scopul cercetării accidentelor de muncă constă în clasificarea lor, determinarea circumstanțelor, cauzelor și încălcărilor actelor normative și altor reglementări ce au condus la accidentarea salariaților, stabilirea persoanelor care au încălcat prevederile actelor normative și a măsurilor corespunzătoare întru prevenirea unor asemenea evenimente.

Conform pct.64, din Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenirea riscurilor profesionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.95 din 05.02.2009: Instruirea muncitorilor la locul de muncă se efectuează de către conducătorul locului de muncă pe baza informațiilor și instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă, după instruirea introductive-generală.

Pct. 66 din Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenirea riscurilor profesionale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.95 din 05.02.2009 prevede că, muncitorul va fi admis la lucru de sinestătător numai după verificarea cunoștințelor lui de către conducătorul locului de muncă și consemnarea în Fișa personal de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă.

A mai menționat că, conform pct. 69 alin.5) din Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenirea riscurilor profesionale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.95 din 05.02.2009: Instruirea periodică se efectuează în următoarele cazuri: la executarea unor lucrări ocazionale sau special, care nu fac parte din procesul de muncă obișnuit al muncitorului.

În baza celor invocate a solicitat respingerea acţiunii înaintate.

Reprezentantul pârâtului Inspectoratul de Stat al Muncii, fiind înştiinţat legal despre locul, data şi ora şedinţei de judecată, nu s-a prezentat şi nici nu a comunicat instanţei motivul neprezentării, nu a solicitat examinarea pricinii în lipsa sa, însă a depus la 05 aprilie 2024 referința prin care și-a expus poziția, din care considerente, instanţa a apreciat ca fiind posibilă examinarea pricinii în lipsa acestuia.

Aprecierea instanței :

Analizând explicațiile părţilor, examinând acțiunea depusă, studiind probele administrate în ansamblul şi interconexiunea lor, normele legii aplicabile, instanța

de judecată a ajuns la concluzia că acțiunea reclamanților Varzari Ion și Russu Gheorghii, este întemeiată şi pasibilă de admis, din următoarele considerente.

Noţiunea de „act administrativ” este reglementată în legislația națională, cât şi în Rezoluţia (77) 31 Cu privire la protecţia individului faţă de actele autorităţilor administrative, adoptată de Comitetul de Miniştri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997, statuează că, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voinţă, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorităţi publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorităţii publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertăţile sau interesele persoanelor fizice sau juridice şi care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcţii judiciare.

În sensul art.20 și art.189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană poate înainta o acțiune în contencios administrativ, dacă revendică încălcarea prin activitatea administrativă a unei autorități publice a unui drept legitim sau a unei libertăți stabilită prin lege.

Cu privire la acțiunea în contencios administrativ decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform Codului administrativ.

Potrivit art.5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Conform art.10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

În corespundere cu art.11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, actul administrativ individual defavorabil este actul care impune destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Cu aplicabilitatea la cauza dedusă judecății, instanța notează că, procesul-verbal nr.*****din ***** privind cercetarea accidentului de muncă – este act administrativ individual defavorabil.

În acest sens, instanța de judecată reține că, admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este condiționată *inter alia* de revendicarea de către reclamant a încălcării unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice.

Conform art.17 Cod administrativ, prevede că, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art.39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activității administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Instanța menționează că la art.17 se dă noțiunea dreptului vătămat, în sens material, iar noțiunea ”revendică încălcarea” din dispozițiile normelor art.189 și art.207 alin.(1) lit.e) Cod administrativ, relevă un aspect procesual și se referă la dreptul reclamantului de a înainta acțiunea în contencios administrativ.

Reclamantul are dreptul la înaintarea acțiunii în contencios administrativ ori de câte ori se deduce la o examinare în prima facie - circumstanțele din cererea sa, acte, dosar administrativ etc. – probabilitatea (posibilitatea) lezării unui drept al său prin actul administrativ individual contestat.

Probabilitatea că dreptul subiectiv ar putea fi vătămat este prezumată de fiecare dată când o persoană este destinatar (art. 11 alin. (2) enunțul 1) al actului administrativ individual defavorabil sau este terț.

În speță, reclamanții Varzari Ion și Russu Gheorghii sunt destinatarii actului administrativ contestat. Noțiunea „revendică încălcarea” nu echivalează cu noțiunea „vătămarea dreptului”. „Revendicarea încălcării” justifică dreptul reclamantului în sens procesual de a înainta acțiunea în contencios administrativ, iar „vătămarea dreptului” se dovedește prin probațiune, fiind o problemă de fond.

Astfel, constatarea vătămării dreptului de fiecare dată trebuie să fie un element de fond, altfel, acțiunea trebuie examinată în fond de către instanța competentă pentru a nu îngrădi accesul la justiție (art. 6 CEDO, 20 Constituția RM, art. 39 CA).

Potrivit art. 191 alin. (1) Cod administrativ, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2) şi (3), judecătoriile soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ.

În conformitate cu pct.14 din Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22.12.2005, accidentele grave şi mortale produse la locul de muncă se cercetează de inspectorii de muncă din cadrul autorității competente în domeniul siguranței ocupaționale, iar cele cu incapacitate temporară de muncă – de comisia angajatorului. În cazul în care angajatorul nu are posibilitatea de a constitui o comisie de cercetare a accidentului, acesta va fi cercetat de Inspectoratul de Stat al Muncii.

Potrivit pct.38[1] al Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22.12.2005, procesul-verbal de cercetare a accidentului de muncă se contestă în conformitate cu legislația.

Conform prevederilor art.11 alin. (3) al Legii Nr. 140 din 10.05.2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii, măsurile luate de inspectorul de muncă pot fi contestate în modul stabilit de legislație.

Prin prisma prevederilor pct.14, pct.38[1] al Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22.12.2005, art.11 alin. (3) al Legii nr. 140 din 10.05.2001 și art.191 alin.(1) Cod administrativ, controlul de legalitate a actelor Inspectoratului de Stat al Muncii este de competența Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, or, aceste acte nu se regăsesc în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ este înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Drept urmare, instanța de judecată a constatat că motive de inadmisibilitate în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ în privința acțiunii de contencios administrativ înaintată de Varzari Ion și Russu Gheorghii nu se regăsesc, prin urmare, acțiunea este admisibilă.

Conform art. 206 Cod administrativ, (1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ). (2) Acţiunea în constatare prezumă existenţa unui interes îndreptăţit pentru constatarea solicitată. Acţiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul îşi poate sau şi-ar putea revendica drepturile printr-o altă acţiune prevăzută la alin. (1), cu excepţia situaţiei cînd se urmăreşte constatarea nulităţii unui act administrativ individual sau normativ.

Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative, presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile legii contenciosului administrativ. Acest control se înfăptuiește de către instanțele de judecată în condițiile legii privind organizarea judecătorească. Întru elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control. Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ care este prestabilit de legiuitor și care presupune

contracararea abuzurilor şi exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept.

Or, reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitor și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins şi repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Astfel, obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie verificarea legalității procesului-verbal nr.*****din ***** privind cercetarea accidentului de muncă, în partea ce vizează încălcările reclamanţilor Russu Gheorghii şi Varzari Ion privind accidentul de muncă din 13.09.2023.

Circumstanțele faptice ce au importanță pentru soluționarea cauzei, stabilite în cadrul examinării pricinii, pot fi rezumate în felul următor:

Conform contractului individual de muncă prin cumul nr.*****din *****august 2018, ***** activa în calitate de şofer pe autocamionul de model ***** în cadrul întreprinderii SRL „Cariera-*****”.

În baza acordului adițional nr. 1 la contractual individual de muncă nr. *****, încheiat între SRL „Cariera-*****” și *****, au fost efectuate modificări la contractul individual de muncă nr. 02 din 02 ianuarie 2016, reieșind din faptul că, SA „Cariera-*****” și-a schimbat forma juridică de organizare, prin transformare în SRL „Cariera-*****”, care este succesorul drepturilor și obligațiilor.

După cum s-a constatat din explicațiile scrise date în cadrul cercetării accidentului de muncă, la data de 13 septembrie 2023, șoferul *****, pe la orele 07.30 s-a prezentat la serviciu, la cariera din satul *****, raionul *****.

Din explicațiile date de inginerul-șef Russu Gheorghii-inginer șef, acesta a petrecut instruirea periodică cu accidentatul în domeniul Siguranței și sănătății în muncă, cu consemnarea în Fișa Personală de instruire (f.d.44, dosar administrativ).

Conform înscrierii efectuate în registrul de eliberare a sarcinii de muncă, accidentatului i s-a repartizat sarcina de muncă de transportare a masei miniere cu automobilul ***** (f.d.72-74 dosar administrativ).

După cum s-a stabilit, accidentatul ***** se deplasa cu autocamionul în punctul de extragere a carierei, unde se încărca cu masa minieră cu ajutorul încărcătorului.

În urma defectării camionului și repararea de către șoferul *****, în jurul orelor 14.00, s-a produs accidentul de muncă mortal.

Potrivit răspunsului Centrului de Medicină Legală nr. 202301E11208 din 20 octombrie 2023, la examinarea medico-legală a cadavrului lui ***** s-au depistat următoarele leziuni corporale: Traumă bontă a cutiei toracice manifestată cu fracturi multiple de coaste -pe dreapta I-VIII pe linia axilar-medie cu lezarea pleurei în regiunea coastelor III-VI şi fractura coastelor III-VII de la linia axilar-posterioară spre scapulară cu lezarea pleurei în regiunea coastelor III-IV-V cu lezarea ţesutului pulmonar, contuzia pulmonilor pe dreapta şi a inimii, complicate cu un hemotorace şi pneumotorace pe dreapta; plăgi contuze pe faţă pe dreapta, echimoze şi excoriaţii pe braţul şi antebraţul drept (f.d.84, dosar administrativ).

În același timp, a se menționa că, potrivit raportului de expertiză judiciară nr.202306P0478 din 05 octombrie 2023, în proba de sânge, prezentată pe numele cet. *****, s-a depistat alcool etilic în cantitate de 2,09 g/l (f.d.85-89, dosar administrativ).

Conform art. 19 alin. (1) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10.07.2008, fiecare lucrător, inclusiv cel care prestează munca la distanță, îşi va desfăşura activitatea în conformitate cu pregătirea profesională şi instruirea sa, precum şi cu instrucţiunile de securitate şi sănătate în muncă primite din partea angajatorului, astfel încît să nu expună la pericol de accidentare sau de îmbolnăvire profesională nici propria persoană şi nici alte persoane care ar putea fi afectate de acţiunile sau de omisiunile lui în timpul lucrului.

Potrivit art. 19 alin. (2) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10.07.2008, pentru realizarea dispoziţiilor alin. (1), lucrătorii sînt obligaţi: a) să utilizeze corect maşinile, aparatele, uneltele, substanţele periculoase, echipamentele de transport şi alte mijloace de producţie; b) să utilizeze corect echipamentul individual de protecţie pus la dispoziţie şi, după utilizare, să îl înapoieze sau să îl pună la locul destinat pentru păstrare; c) să excludă deconectarea, schimbarea sau mutarea arbitrară a dispozitivelor de protecţie ale maşinilor, aparatelor, uneltelor, instalaţiilor, clădirilor şi altor construcţii, precum şi să utilizeze corect aceste dispozitive; d) să comunice imediat angajatorului şi/sau lucrătorilor desemnaţi orice situaţie de muncă pe care au motive întemeiate să o considere un pericol grav pentru securitate şi sănătate, precum şi orice defecţiuni ale sistemelor de protecţie; e) să aducă la cunoştinţă conducătorului locului de muncă şi/sau angajatorului orice caz de îmbolnăvire a lor la locul de muncă sau orice accident de muncă suferit de ei; f) să coopereze cu angajatorul şi/sau cu lucrătorii desemnaţi, atîta timp cît este necesar, pentru a face posibilă realizarea oricăror măsuri sau cerinţe dispuse de inspectorii de muncă sau pentru a da posibilitate angajatorului să se asigure că mediul de lucru este în siguranţă şi nu prezintă riscuri profesionale în activitatea lucrătorului; g) să însuşească şi să respecte instrucţiunile de securitate şi sănătate în muncă; h) în cazul lucrătorilor care prestează munca la distanță, să organizeze și să întrețină locurile de muncă,

precum și să asigure securitatea și sănătatea în muncă, respectând cerințele stabilite de comun acord cu angajatorul în contractul individual de muncă în conformitate cu prevederile art. 13.

Instanța reține că, potrivit pct. 26 - pct. 29 din Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22.12.2005, 26. Accidentele grave şi mortale vor fi cercetate de către Inspectoratul de Stat al Muncii, care va desemna inspectorii de muncă ce vor efectua cercetarea accidentelor fără a se preta influenţelor de orice fel. 26^1. Actele aferente modului de organizare a activităților de protecție și prevenire (instrucțiuni, fișe personale de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă, fișe de evaluare a factorilor de risc, registre ș.a.) în original pot fi ridicate de alte organe doar cu consimțământul inspectorului de muncă care este împuternicit să cerceteze cazul. 27. La cererea autorităţii competente în domeniul siguranţei ocupaţionale sau unităţii, instituţia medicală care acordă asistenţă accidentatului va elibera, în termen de 24 ore, certificatul medical cu privire la caracterul vătămării violente a organismului acestuia, iar instituţia de expertiză medico-legală, în termen de 5 zile după finalizarea expertizei, va elibera autorităţii competente în domeniul siguranţei ocupaţionale, în mod gratuit, concluzia din raportul de expertiză medico-legală asupra cauzelor decesului accidentatului. 28. Evenimentul produs în timpul îndeplinirii obligaţiilor de serviciu cu transport auto, aerian, fluvial, naval sau feroviar va fi cercetat în conformitate cu prevederile prezentului Regulament, folosind, după caz, materialele de cercetare întocmite de organele de supraveghere a traficului. Organele de supraveghere a traficului, în temeiul unui demers, vor elibera angajatorului sau inspectorului de muncă, în termen de 5 zile de la momentul finalizării cercetării, concluzia asupra cauzelor producerii accidentului şi persoanelor care au încălcat prevederile actelor normative. 29. De la data emiterii dispoziţiei de cercetare a accidentului, inspectorul de muncă va întocmi şi va semna, în termen de cel mult 30 zile (cu excepţia cazurilor care necesită expertize tehnice, situaţiilor în care Inspectoratul de Stat al Muncii poate prelungi termenul pînă la obţinerea documentelor necesare şi rezultatelor expertizelor), procesul-verbal de cercetare (conform anexei nr.2 la prezentul Regulament) pe blancheta cu antet a autorităţii competente în domeniul siguranţei ocupaţionale respectiv.

În conformitate cu pct. 30 – 31^1 din Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22.12.2005, cercetarea accidentelor se va finaliza cu întocmirea dosarului de cercetare care va cuprinde: a) procesul-verbal de cercetare a accidentului de muncă (în cazul accidentelor colective, procesul-verbal se va întocmi pentru fiecare accidentat); b) procesul-verbal de cercetare a accidentului în afara muncii; c) opiniile participanţilor la cercetarea accidentului (după caz); d) declaraţiile accidentaţilor (dacă va fi posibil); e) declaraţiile persoanelor care au obligaţia să

asigure măsurile de protecţie a muncii la locul de muncă unde s-a produs accidentul; f) declaraţiile martorilor oculari; g) fotografii şi scheme ale locului unde s-a produs accidentul; h) alte acte şi documente necesare pentru clarificarea circumstanţelor şi cauzelor ce au condus la producerea accidentului; i) încheierea expertizei tehnice (dacă este necesară); j) certificatul medical cu privire la caracterul vătămării violente a organismului accidentatului; k) concluzia din raportul de expertiză medico-legală asupra cauzelor decesului accidentatului (în cazul accidentelor mortale). Toate materialele din dosar vor fi paginate şi şnuruite. 31. Inspectorul de muncă, în termen de cel mult 3 zile de la data semnării procesului-verbal privind cercetarea accidentului de muncă, expediază unității originalul dosarului de cercetare a accidentului, iar, după caz, autorității administrației publice locale care înregistrează și ține evidența accidentelor produse la angajatori-persoane fizice, cu păstrarea unei copii certificate a dosarului privind cercetarea accidentului la Inspectoratul de Stat al Muncii. În termenul prevăzut la alineatul întâi, Inspectoratul de Stat al Muncii transmite organului de urmărire penală competent o copie a dosarului de cercetare a accidentului, autentificată prin semnătura conducătorului autorității, cu mențiunea „conform originalului”. 31[1]. Dacă Inspectoratul de Stat al Muncii va constata că la cercetarea accidentului au fost comise erori sau au apărut noi circumstanțe ale producerii accidentului, conducătorul inspectoratului dispune o cercetare nouă sau suplimentară a accidentului în cauză. În cazul participării reprezentanţilor, specificaţi la punctele 15 şi 16 din prezentul Regulament, procesul - verbal va fi semnat şi de aceştia.

Instanța de judecată constată că, la data de 13.09.2023, în jurul orelor 14.00, pe teritoriul întreprinderii SRL „Cariera *****” a avut loc un accident de muncă, în urma căruia șoferul ***** a decedat.

Din procesul – verbal al Inspectoratului de Stat al Muncii privind cercetarea accidentului de muncă mortal nr.*****din 14.11.2023, rezultă că persoanele care au încălcat prevederile actelor legislative și altor acte normative din domeniul muncii sunt: Russu Gheorghii, inginerul șef al SRL „Cariera *****”, Varzari Ion - directorul general adjunct al SRL „Cariera-*****” și șoferul *****.

S-a indicat că, Russu Gheorghii, inginerul șef al SRL „Cariera *****” a admis la lucrările de reparație de sine stătător a autocamionului personal, fără instruirea în domeniul securității și sănătății în muncă, pentru lucrările de reparație, a încălcat pct.64, 66, 69 alin.5) din Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.95 din 05.02.2009.

Cu privire la Varzari Ion, directorul general adjunct al SRL „Cariera-*****”, s-a indicat că, acesta nu a asigurat efectuarea evaluării factorilor de risc pentru lucrările de reparație a autocamioanelor și/sau pentru funcția de lăcătuș-auto și nu a

stabilit măsurile de protecție și prevenire necesare pentru aceste lucrări, cu aducerea la cunoștință a riscurilor lucrătorilor săi, care a încălcat art. 13 lit.(a) din Legea Securității și Sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10.07.2008.

Cu referire la șoferul *****, șofer ***** al SRL „Cariera *****” s-a indicat că, a încălcat pct. 2 din Instrucțiunea nr. 1 Instructajul introductiv de protecție a muncii. Extras: pct.2 Regulamentul de comportare a lucrătorilor pe teritoriul întreprinderilor, în încăperile de producere și cele auxiliare. Aflîndu-se pe teritoriul întreprinderii, în încăperile de producere și cele auxiliare este stric necesar de a respecta cerințele de securitate și sănătate la locul de muncă.

Referitor la încălcarea de către Russu Gheorghii a prevederilor pct.64, 66, 69 alin. (5) din Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.95 din 05.02.2009, instanța constată următoarele.

Conform pct. 64 din Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 95 din 05.02.2009, instruirea muncitorilor la locul de muncă se efectuează de către conducătorul locului de muncă pe baza informaţiilor şi instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă, după instruirea introductiv-generală. Scopul instruirii la locul de muncă este prezentarea riscurilor profesionale, precum şi măsurile de protecţie şi prevenire la nivelul fiecărui loc de muncă şi/sau post de lucru.

Potrivit prevederilor pct. 66 din Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 95 din 05.02.2009, muncitorul va fi admis la lucrul de sine stătător numai după verificarea cunoştinţelor lui de către conducătorul locului de muncă şi consemnarea acestui fapt în Fişa personală de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă.

În acord cu prevederile pct. 69 alin. 5) din Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 95 din 05.02.2009, instruirea periodică se efectuează şi în următoarele cazuri: 5) la executarea unor lucrări ocazionale sau speciale, care nu fac parte din procesul de muncă obişnuit al muncitorului.

Din materialele dosarului administrativ și explicațiile date de reclamanți, cert rezultă faptul că, în cadrul întreprinderii se efectua instruirea muncitorilor la locul de muncă, inclusiv a şoferului *****, fapt confirmat prin fișa personală de instruire în domeniul securității muncii și sănătății în muncă, ultima instruire având loc chiar în ziua petrecerii accidentului ce s-a soldat cu decesul şoferului *****, la 13 septembrie 2023 (f.d. 39-45, dosar administrativ).

Mai mult, din actele dosarului administrativ cert rezultă faptul că, în cadrul întreprinderii SRL „Cariera *****” a fost aprobată Instrucțiunea nr. 1 cu privire la instructajul general de securitate şi sănătate în muncă (f.d.46-52 dosar administrativ), precum și Instrucțiunea nr. 2 pentru efectuarea lucrărilor în siguranţă a şoferilor care lucrează la carieră (f.d. 53-57, dosar administrativ), de rând cu alte Instrucțiuni înscrise în Registrul de înregistrare a instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă (f.d.58-61), care reglementau regimul de securitate și sănătate în muncă, în cadrul SRL „Cariera *****”.

A se menționa și faptul că, şoferului ***** i s-au adus la cunoştinţă sub semnătură Instrucţiunea nr. 1 cu privire la instructajul general de securitate şi sănătate în muncă, inclusiv pct.2 lit.c) şi d) din Regulamentul de comportare a lucrătorilor pe teritoriul întreprinderilor, care prevede că, în încăperile de producere şi cele auxiliare, care prevede că aflîndu-se pe teritoriul întreprinderii, în încăperile de producere şi cele auxiliare este strict necesar de a respecta următoarele cerinţe: trecînd pe lîngă automobile, sau alt transport, a fi atent şi a nu traversa înaintea transportului care se mişcă, a nu trece şi a nu sta sub încărcături ridicate, care se află în suspensie sau mişcate de maşini încărcătoare, a nu fi prezent la locul de muncă în stare de ebrietate alcoolică, narcotică sau toxică.

De asemenea, conform pct.3 din Instrucţiunea nr. 1 cu privire la instructajul general de securitate şi sănătate în muncă, în secţiile de producere pot exista următorii factori de pericol nocivi care au influenţe asupra organismului uman: maşinile şi mecanismele mobile.

În același timp, potrivit pct.1.5 din Instrucţiunea nr. 2 pentru efectuarea lucrărilor în siguranţă a şoferilor care lucrează la carieră, Instrucțiune care i s-au adus la cunoştinţă sub semnătură şoferului *****, şoferul înainte de plecare este obligat să verifice starea tehnică a automobilului, care garantează securitatea.

Conform pct.1.6 din Instrucţiunea nr.2 pentru efectuarea lucrărilor în siguranţă a şoferilor care lucrează la carieră, administraţia nu are dreptul să oblige şoferul iar şoferul nu are dreptul să se deplaseze cu automobilul, dacă starea tehnică a acestuia nu corespunde regulilor de securitate tehnică.

Pct.1.8 din Instrucţiunea nr. 2 pentru efectuarea lucrărilor în siguranţă a şoferilor care lucrează la carieră care prevede că șoferului i se interzice să conducă automobilul în stare de ebrietate alcoolică.

În conformitate cu pct. 13 din Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22.12.2005, scopul cercetării accidentelor de muncă constă în clasificarea lor, determinarea circumstanţelor, cauzelor şi încălcărilor actelor normative şi altor reglementări ce au condus la accidentarea salariaţilor, stabilirea persoanelor care au încălcat prevederile actelor normative şi a măsurilor corespunzătoare întru prevenirea unor asemenea evenimente.

În cadrul examinării cauzei s-a constatat că şoferul *****, deşi nu a primit indicații directe de la conducerea companiei în care activa, a efectuat lucrări de reparație, de sine stătător, a autocamionului de model *****.

Faptul dat se confirmă prin înscrierile din registrul de eliberare a sarcinii de muncă, din care rezultă expres că lui ***** i s-a repartizat sarcina de muncă ce ține de transportarea masei miniere (f.d.72-74 dosar administrativ), nefiind date indicații privind efectuarea unor lucrări de reparație.

În același timp, potrivit raportului de expertiză judiciară nr.202306P0478 din 05 octombrie 2023, în proba de sânge, prezentată pe numele cet. *****, s-a depistat alcool etilic în cantitate de 2,09 g/l (f.d.85-89, dosar administrativ), ceea ce prin prisma prevederilor Codului Contravențional reprezintă stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Astfel, contrar prevederilor Instrucţiunii nr. 1 cu privire la instructajul general de securitate şi sănătate în muncă, Instrucţiunii nr. 2 pentru efectuarea lucrărilor în siguranţă a şoferilor care lucrează la carieră și prevederilor Codului Contravențional, accidentatul *****, deși a fost instruit în modul corespunzător, nu a luat măsurile de siguranță necesare în activitatea sa, a purces la reparația autocamionului, fără indicații directe din partea administrației, nu a luat măsurile necesare și rezonabile pentru a respecta normele de securitate la efectuarea lucrărilor de reparație, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, a suferit un accident de muncă mortal.

Circumstanțele descrise supra probează că, inspectorul de muncă nemotivat și neîntemeiat a constatat că Russu Gheorghii a încălcat prevederile pct.64, 66, 69 alin. (5) din Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.95 din 05.02.2009, or, șoferul ***** a fost instruit la locul de muncă despre securitatea şi sănătatea în muncă, efectuând din proprie inițiativă lucrări care nu țineau nemijlocit de atribuțiile de serviciu ale acestuia, fiind în stare avansată de ebrietate, fapte care nu pot fi imputate reclamantului Russu Gheorghii.

În partea ce ține de constatarea încălcării de către Varzari Ion, directorul general adjunct al SRL „Cariera-*****” a prevederilor art. 13 lit.(a) din Legea Securității și Sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10.07.2008, instanța reține următoarele.

Conform art. 13 lit.(a) din Legea Securității și Sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10.07.2008, angajatorul are şi alte obligaţii: a) să fie în posesia unei evaluări a riscurilor profesionale, inclusiv a celor referitoare la grupurile sensibile la riscuri specifice.

Potrivit constatărilor inspectorului de muncă, reclamantul Varzari Ion, nu ar fi asigurat efectuarea evaluării factorilor de risc pentru lucrările de reparație a

autocamioanelor și/sau pentru funcția de lăcătuș-auto și nu a stabilit măsurile de protecție și prevenire necesare pentru aceste lucrări, cu aducerea la cunoștință a riscurilor lucrătorilor săi.

În acest sens, instanța de judecată menționează faptul că, șoferul/accidentatul ***** era angajat în funcția de șofer.

Atât contractul individual de muncă prin cumul nr.*****din *****august 2018, cât și acordul adițional nr. 1 la contractual individual de muncă nr. *****, nu prevăd atribuții pentru funcția de lăcătuș-auto, precum și acestuia nu i s-a delegat în mod oficial sarcina de efectuare a lucrărilor de reparație la autocamion.

Drept urmare, având în vedere faptul că, ***** activa în calitate de şofer pe autocamionul de model ***** în cadrul întreprinderii SRL „Cariera-*****”, decizia de a efectua lucrări de reparație a fost una unilaterală, acesta efectuând lucrări sub influența alcoolului, fapte ce nu pot fi imputată reclamantului Varzari Ion, cu titlu de omisiune de evaluare a factorilor de risc pentru lucrările de reparație a autocamioanelor.

Mai mult, în schema de încadrare a managementului SRL „Cariera-*****” din 01 aprilie 2023 (f.d.80-82 dosar administrativ), funcția de lăcătuș-auto, nu se regăsește, respectiv și necesitate în evaluarea factorilor de risc pentru lucrările de reparație a autocamioanelor și/sau pentru funcția de lăcătuș-auto, nu era.

În consecință, instanța conchide că, șoferul/accidentatul ***** a fost instruit în domeniul securității și sănătății în muncă despre metodele de muncă, fapt confirmat prin semnătura sa personală în fișa personală de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă, conform prevederilor pct. 54 din Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului 95 din 05 februarie 2009.

Ulterior, administrația SRL „Cariera-*****” a efectuat instruirea periodică în calitate de șofer, a acestuia, în conformitate cu pct. 50 alin. (2) din Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului 95 din 05 februarie 2009.

În același timp, în cadrul unității au fost evaluați factorii de risc la locurile de muncă, conform prevederilor art. 13 lit. a) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10. 07. 2008, pct. 4 alin. (1) din Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului 95 din 05 februarie 2009.

Drept urmare a celor stabilite supra, nerespectarea de către șoferul/accidentatul ***** a obligației sale de a respecta cerințele de securitate și sănătate la locul de muncă, nerespectarea instrucțiunilor în procesul de îndeplinire

a sarcinilor de muncă, nu poate fi imputată reclamanților Varzari Ion și Russu Gheorghii.

În concluzie, instanța menționează că actul administrativ contestat nu este motivat și suficient de cert în partea stabilirii încălcărilor admise de către reclamanții Varzari Ion și Russu Gheorghii, așa cum prevede art. 118 și art.119 Cod administrativ, fapt ce denotă ilegalitatea acestuia în partea contestată.

Potrivit art.224 alin.(1) lit. b) din Cod administrativ, examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

Consecință a celor expuse supra și având în vedere că autoritatea pârâtă prin actul administrativ individual defavorabil nu a aplicat corect legea, cerințele reclamanților urmează a fi admise, cu anularea Procesului-Verbal nr.*****din ***** privind cercetarea accidentului de muncă, gravitatea: Mortal, întocmit de Inspectoratul de Stat al Muncii și semnat de către inspectorul muncii Vovc Alexandru, în partea ce vizează încălcările reclamanților Varzari Ion și Russu Gheorghii.

În conformitate cu art. 224 alin.1) lit. a) Cod administrativ, instanța de judecată,

hotărăște:

Cererea de chemare în judecată depusă de Varzari Ion și Russu Gheorghii către Inspectoratul de Stat al Muncii, privind anularea actului administrativ, se admite.

Se anulează Procesul-Verbal nr.*****din ***** privind cercetarea accidentului de muncă, gravitatea: Mortal, întocmit de Inspectoratul de Stat al Muncii și semnat de către inspectorul muncii Vovc Alexandru, în partea ce vizează încălcările reclamanților Varzari Ion și Russu Gheorghii.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediu Râșcani).

Motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată.

Președintele ședinței,
Judecător Guzun Corneliu